

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Betuws Bedrijvenpark

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

11 december 2009 / rapportnummer 1970-99

1. OORDEEL OVER HET MER

Betuws Bedrijvenpark BV heeft het voornemen om ten noorden van Oosterhout (Gelderland) een bedrijventerrein met woningen van in totaal 120 hectare te ontwikkelen. Onderdeel van het voornemen is het ontwikkelen van vier windturbines met een beoogd vermogen van in totaal 8 megawatt. Om dit project te realiseren moet de gemeenteraad van Overbetuwe het bestemmingsplan 'De Nieuwe Rietgraaf e.o.' vaststellen. De gemeenteraad van gemeente Overbetuwe heeft ervoor gekozen om de m.e.r.-procedure¹ te doorlopen ten behoeve van de besluitvorming over het bestemmingsplan.²

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie voor de besluitvorming in het MER aanwezig is.**

De vier windturbines op het Betuws Bedrijvenpark zijn niet in de startnotitie opgenomen en er zijn daarom ook geen richtlijnen voor vastgesteld. Tijdens het opstellen van het MER 'Betuws bedrijvenpark' is besloten de windturbines planologisch mogelijk te maken. In de toelichting op dit toetsingsadvies is daarom een onderscheid gemaakt tussen het bedrijvenpark en de windturbines.

Bedrijvenpark

Uit het MER spreekt een hoog ambitieniveau. Op basis van de aanwezige waarden van het gebied is een voorkeursalternatief (vka) ontwikkeld. Het MER maakt aannemelijk dat het voorkeursalternatief tevens het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) is.

Het bereiken van de ambities die in het mma, en dus ook in het vka, worden neergelegd, is deels afhankelijk van de nadere uitwerking en de borging van enkele principes en ideeën die in het MER beschreven zijn.³ Het gaat dan om het 'landlord'-principe, de groene buffer en ambities ten aanzien van energieverbruik en duurzame energie.

■ De Commissie adviseert om deze punten uit te werken als borging voor de verdere planvorming en voor de bouw en exploitatie van het park. Hiertoe is al een aanzet gedaan in het ontwerpbestemmingsplan 'De Nieuwe Rietgraaf e.o.' en het bijbehorende ontwerpexploitatieplan.

Windturbines

Betuws Bedrijvenpark BV heeft het voornemen om ten noorden van het bedrijvenpark aan de zuidkant van de A15 vier windturbines te realiseren. In het MER is voor deze windturbines een referentieturbine genomen met een ashoogte van 100 meter, een rotordiameter van 80 meter en een vermogen van 2 megawatt. De turbines worden planologisch mogelijk gemaakt in het ontwerpbestemmingsplan. In het ontwerpbestemmingsplan is de ashoogte van de windturbine beperkt tot 100 meter en het aantal windturbines tot vier. Bij het bepalen van de situering van de windturbines wordt van een aantal

---

¹ De gemeenteraad van gemeente Overbetuwe heeft voor de besluit-m.e.r.-procedure gekozen, omdat wordt uitgegaan van 4 windturbines met een beoogd vermogen van 8 megawatt. De Commissie wijst erop dat de regels van het ontwerpbestemmingsplan 'De Nieuwe Rietgraaf e.o.' het maximumvermogen niet vastleggen. Een plan-m.e.r.-plicht kan volgens het Besluit m.e.r. 1994 ontstaan bij grotere windturbines, namelijk bij een gemeenschappelijk vermogen van meer dan 15 megawatt.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

³ In zienswijzen 3, 7 en 18 zijn zorgen geuit over de borging van de groene buffer en de invulling ervan.

uitgangspunten en randvoorwaarden uitgegaan.⁴ Deze zijn namens de besturen van de gemeente Overbetuwe en de Provincie Gelderland mondeling toege-licht:⁵

1. In het streekplan van de provincie Gelderland zijn zoekzones opgenomen voor windenergie. Op basis van verschillende rapportages⁶ van de gemeente Overbetuwe, omliggende gemeenten en provincie Gelderland is één zoekzone opgenomen in de gemeente Overbetuwe ten zuiden van de A15. Deze zone ligt gedeeltelijk in de gemeente Nijmegen.
2. In een Statennotitie⁷ heeft de provincie Gelderland aangegeven dat met het Rijk is afgesproken dat in 2015 140 megawatt aan windenergie in Gelderland gerealiseerd moet zijn. Het plan van de gemeente Overbetuwe om 8 megawatt te realiseren is meegenomen in deze doelstelling. De provincie heeft mondeling aangegeven dat ze de gemeente niet zal vragen meer windturbines te realiseren. De gemeente heeft aangegeven dat ze geen eigen aanvullende doelstellingen voor windenergie heeft.
3. De gemeente Nijmegen heeft het voornemen om bij bedrijventerrein De Grift ten zuiden van de A15 een lijnopstelling van vijf windturbines te realiseren. Dit voornemen en de effecten ervan zijn beschreven in het MER voor de Waalsprong (Bijlage 'Windturbines'). Een belangrijk uitgangspunt van de provincie Gelderland is dat de vier windturbines, zowel qua type als ligging, aan moeten sluiten op de vijf die in Nijmegen gebouwd worden, zodat er één lijnopstelling ontstaat langs de A15.

Binnen deze randvoorwaarden en uitgangspunten is het alternatief, dat beschreven is in het MER, het enige reële alternatief voor situering van de windturbines in de gemeente Overbetuwe. De milieueffecten van dit alternatief zijn voldoende in beeld gebracht. De regels van het ontwerpbestemmingsplan sluiten turbines met een groter vermogen niet uit. Deze optie is echter niet beschreven in het MER.

■ De Commissie adviseert bij de verdere uitwerking van het plan, ook in relatie tot het bestemmingsplan voor het Nijmeegse deel van het beoogde windturbinepark, aan te geven hoe omgegaan wordt met eventuele optimalisatiemogelijkheden⁸ voor het energetisch rendement binnen de randvoorwaarden van het ontwerpbestemmingsplan.

---

⁴ In de zienswijzen 2, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 18, 19 en 21 wordt aangegeven dat er mogelijk andere randvoorwaarden en uitgangspunten aan de orde zijn.

⁵ Gesprek van maandag 23 november.

⁶ Het gaat om de volgende rapporten:

- Gemeente Overbetuwe, De grens open voor windenergie, Beleidsnotitie windenergie en de Overbetuwe, oktober 2002;
- Gemeente Overbetuwe, Windenergie en de Overbetuwe, kijk verder dan je eigen achtertuin, mei 2002;
- Provincie Gelderland, gemeenten Lingewaard, Nijmegen en Overbetuwe, Quickscan windenergie A15/Betuwelijn, 25 maart 2004;
- Provincie Gelderland/Novem, Windenergie in Beuningen, Lingewaard, Nijmegen en Overbetuwe Regionaal locatie-advies, 25 maart 2004.

⁷ Provincie Gelderland, Statennotitie zaaknummer 2009-004254, 10 maart 2009.

⁸ Bijvoorbeeld vier turbines van een groter vermogen op de, in het ontwerpbestemmingsplan, vastgelegde locaties. Of minder turbines van een groter vermogen met een gelijkblijvende energieopbrengst en met mogelijk minder geluid en/of slagschaduwbelasting.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: Betuws Bedrijvenpark BV

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Overbetuwe

Besluit: Vaststelling bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D11.3

Activiteit: De aanleg van een bedrijventerrein "Betuws bedrijvenpark" met woningen van in totaal 120 hectare.

Bijzonderheden:

Onderdeel van het voornemen is het ontwikkelen van vier windturbines met een beoogd vermogen van in totaal 8 megawatt. De vier windturbines op het Betuws Bedrijvenpark zijn niet in de startnotitie opgenomen en er zijn daarom ook geen richtlijnen voor vastgesteld. Tijdens het opstellen van het MER "Betuws bedrijvenpark" is besloten de windturbines planologisch mogelijk te maken.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van: 15 augustus 2007
ter inzage legging startnotitie: 16 augustus tot en met 27 september 2007
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 8 augustus 2007
richtlijnenadvies uitgebracht: 18 oktober 2007
richtlijnen vastgesteld: 18 december 2007
kennisgeving MER in de Staatscourant van: 16 september 2009
ter inzage legging MER: 17 september tot en met 28 oktober 2009
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 22 juni 2009
toetsingsadvies uitgebracht: 11 december 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. P. van der Boom
drs. I.H. de Groot (werkgroepsecretaris)
drs. B. Korf
ir. P.H.R. Langeweg
drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)
drs. R.B. van der Werff

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het be-

voegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Betuws Bedrijvenpark BV, Milieueffectrapport Betuws Bedrijvenpark (en bijlagen), april 2009
- Betuws Bedrijvenpark BV, Notitie m.e.r.-beoordeling windturbines langs de A15, 9 september 2009
- Gemeente Overbetuwe, Bestemmingsplan De Nieuwe Ritegraaf e.o., 18 november 2009
- Gemeente Overbetuwe, De grens open voor windenergie, Beleidsnotitie windenergie en de Overbetuwe, oktober 2002
- Gemeente Overbetuwe, Windenergie en de Overbetuwe, kijk verder dan je eigen achtertuin, mei 2002
- Provincie Gelderland, Statennotitie zaaknummer 2009-004254, 10 maart 2009
- Provincie Gelderland, gemeenten Lingewaard, Nijmegen en Overbetuwe, Quickscan windenergie A15/Betuwelijn, 25 maart 2004
- Provincie Gelderland, Windenergie in Beuningen, Lingewaard, Nijmegen en Overbetuwe Regionaal locatie-advies, 25 maart 2004

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Ineke van Druten, Slijk-Ewijk
2. G.F.J. Mulder en I.T. Popma, Elst
3. L. Frents, Oosterhout, lijst met 6 handtekeningen
4. Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Arnhem
5. Bolwerk Advocaten, namens De vereniging Leefbaar Reeth, Overbetuwe
6. LTO-Noord Advies, namens M. Tijssen, Oosterhout
7. G.E. Janssen, Oosterhout
8. Fam. van Heteren, Oosterhout
9. V.O.F. Camping de Hooge Brug, Slijk-Ewijk
10. J.D. Vink Beheer B.V., Bergharen
11. DAS, namens de heer J.A.W. van der Mee, Den Bosch
12. DAS, namens de heer G.F.J. Mulder en de heer I.T. Popma, Den Bosch
13. DAS, namens de heer B.G.M. Wouters en mevrouw D.J.M. Vennis, Den Bosch
14. Lexman Advocaten, namens Evelop Ontwikkeling B.V., Apeldoorn
15. P.R. van Midwoud, mede namens belanghebbenden/bewoners aan De Onderijen met huisnummer 8, 9, 13, 14, 15, 21, 25a, en 33, Oosterhout
16. Gelderse Milieufederatie, Arnhem
17. H. Bots-Den Hartog, Elst (niet ontvankelijk)
18. W. en B. Veenbrink, Oosterhout
19. Arag Rechtsbijstand, namens de heer T. van der Wind, Leusden
20. Achmea rechtsbijstand, namens de heer en mevrouw G.F.B. Vens, Tilburg
21. G. Gerritsen, Oosterhout
22. Agrivesta Joosten makelaardij en onteigening, namens de familie Van de Graaf, Andelst
23. Agrivesta Joosten makelaardij en onteigening, namens Welkom B.V. en de erven van de heer C.J.W. Thijssen, Andelst (niet ontvankelijk)
24. Agrivesta Joosten makelaardij en onteigening, namens de heer C.J. van de Graaf en mevrouw M.J. van de Graaf-den Hartog, Andelst (niet ontvankelijk)
25. Waterschap Rivierenland, Tiel
26. Onafhankelijke Nijmeegse Partij/Lijst Ramon Barends, Nijmegen (niet ontvankelijk)

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Betuws Bedrijvenpark

Betuws Bedrijvenpark BV heeft het voornemen om ten noorden van Oosterhout (Gelderland) een bedrijventerrein met woningen van in totaal 120 hectare te ontwikkelen. Onderdeel van het voornemen is het ontwikkelen van vier windmolens met een beoogd vermogen van in totaal 8 megawatt.

ISBN: 978-90-421-2832-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

